

<https://doi.org/10.31470/2706-7904-2020-15-128-131>

АНТИГЕНДЕРНІ РУХИ У ПСИХОЛІНГВІСТИЧНОМУ ВИМІРІ

Anti-gender Movements in the Psycholinguistic Dimension

Larysa Kompantseva

DSc. in Philology, Professor

National Academy of the Security Service of Ukraine

larafkom@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-7902-9209>

Abstract

Based on Big Data technology, a content analysis of Internet content for the period 2013-2020 was made. Promoting gender equality has been shown to be the most important component in preventing violent conflict, as gender equality is associated with more sustainable development and lower levels of interpersonal violence. It is determined that the activity of anti-gender movements in the period 2013-2020 can be considered a strategic information operation aimed at radicalizing society according to the concept of FAMILY VALUES and promoting pro-Russian ideology by analogy with «staples» («skrepi»).

Key words: *Big Data, anti-gender movements, information operation, psycholinguistic dimension of counteraction.*

Вступ

Introduction

Психолінгвістика все більше набуває прикладного значення, особливо за умов гібридної агресії РФ, що має, перш за все, консцієнтальне спрямування й деструктивно впливає на всі сфери життя і комунікації українського суспільства. Один із напрямів таких впливів – антигендерні рухи. Психолінгвістичне дослідження наративів і меседжів цих рухів дозволило зробити висновок щодо їх системності та впливу на національну безпеку України.

Методи та методики дослідження
Methods and Techniques of the Research

Дослідження здійснено на матеріалі 2013-2020 рр. – періоду гібридних викликів і військової агресії РФ по відношенню до України. Результати пошуків певним чином підтвердили висновки західних колег щодо взаємозалежності показників людської незахищеності та здатності окремої території до протистояння насильницькому конфлікту (Caprioli, 2005). Так, А. Еквел доведено, що стимулювання гендерної рівності – найважливіший компонент у запобіганні насильницького конфлікту, оскільки гендерна рівність пов'язана з більш стійким розвитком і нижчим рівнем міжособистісного насильства, що, у свою чергу, зменшує ймовірність конфлікту (Ekvall, 2013).

У дослідженні здійснено контент-аналіз на основі Big Data – структурованих та неструктурованих даних величезних обсягів і значного різноманіття, що можуть ефективно оброблюватися горизонтально масштабованими програмними інструментами. Для цього використано інформаційно-аналітичний сервіс Attack Index (Attack Index, 2020), що надає можливості визначення динаміки інформаційних потоків; побудови динаміки тональності публікацій; визначення основних подій і об'єктів тематичного потоку інформації; прогнозування розвитку ситуації; визначення рівня інформаційного резонансу або небезпеки інформаційних потоків за обраними темами/персоналіями. Результати дослідження представлено у виданні «Гендер чи антигендер: Хто атакує демократію в Україні?»

Результати
Results

Аналіз довів, що просування антигендерної ідеології в Україні – стратегічна інформаційна операція, організована відповідно до класичної форми інформаційної операції. У 2013 р. завершено інформаційну операцію з просування антигендерної ідеології в Україні, а в 2017 р. розпочато нову, гранднатурив якої може бути визначений як «*Захист сімейних цінностей – викоренення гендерної політики*».

Доведено, що найближчим часом буде розпочато заключний етап інформаційної операції «*Захист сімейних цінностей – викоренення гендерної політики*». Головним його завданням буде створення інформаційно-психологічних передумов для «забезпечення захисту сімейних цінностей й викоренення гендерної ідеології».

Етапи інформаційної антиґендерної кампанії в Україні

Визначено можливі **загрози** просуванню гендерної політики в Україні: радикалізація суспільства за концептом «сімейні цінності»; спроби виключити з українського законодавства понять «гендер», «гендерна ідентичність», «сексуальна орієнтація»; спроби скасувати запроваджену Стратегію упровадження гендерної рівності та недискримінації у сфері освіти «Освіта: гендерний вимір-2021», що нехтує правом батьків на виховання власних дітей згідно з їхніми світоглядними переконаннями та впливати на освітній процес; намагання припинити проведення антидискримінаційної експертизи навчальної літератури, результати якої на практиці засвідчили зневагу до основоположних цінностей українського народу; просування проросійської ідеології за аналогією «скрепів».

Серед механізмів впровадження антигендерної політики виявлено такі:

- (а) пошук спільних культурно-історичних, етнічних, релігійних тощо позицій російського й українського народів щодо впровадження традиційних сімейних цінностей;
- (б) створення великих обсягів деструктивної віртуальної продукції;
- (в) експлуатація лідерів суспільної думки щодо впровадження антигендерної ідеології;
- (г) поступове нарощування аудиторії, що підтримує антигендерну політику;
- (д) спроби спровокувати масові протеси, каталізатором яких може стати релігійний фактор, зокрема відношення до традиційних сімейних цінностей тощо.

Висновки
Conclusions

Діяльність антигендерних рухів у період 2013-2020 рр. можна вважати стратегічною інформаційною операцією, що має на меті радикалізацію суспільства за концептом *СІМЕЙНІ ЦІННОСТІ* та просування проросійської ідеології за аналогією «скрепів». Задля запобігання цьому необхідно зокрема вибудовувати медіакампанію із застосуванням психолінгвістичних підходів, що передбачає розуміння цільових аудиторій, їхніх прагнення, а також форми найкращого подання інформації. Важливим є формування несуперечливості наративів і меседжів медіакампанії для різних цільових аудиторій.

Література
References

- Гендер чи антигендер: Хто атакує демократію в Україні?* (2020). Київ.
- Attack Index*. (2020). Режим доступу: <https://attackindex.com/uk/golovna>
- Caprioli, M. (2005). Primed for Violence: The Role of Gender Inequality in Predicting Internal Conflict. *International Studies Quarterly*, 49(2), 161-178. <https://doi.org/10.1111/j.0020-8833.2005.00340.x>
- Ekvall, Å. (2013). Norms on Gender Equality and Violent Conflict. *E-International Relations*. <https://www.e-ir.info/2013/06/10/norms-on-gender-equality-and-violent-conflict>